

[Per Føderspiel.]

Macmillan og Selwyn Lloyd, hvis formål skulle være at samle de europæiske interesser inden for fælles rammer, nemlig i det alt for forsømte Europaråd. Det betyder tillige et brud med den fælles økonomiske politik, der har været ført i OEEC. Den økonomiske Samarbejdsorganisation, der hidtil har været af så stor betydning for samlingen af de europæiske lande, vil nu ganske savne ethvert grundlag. For en uvis og tvivlsom mulighed ofrer man nu alt det, der så majsommeligt er blevet bygget op gennem en årrække for at samle de europæiske lande. Det er intet under, at de amerikanske investeringsinteresser, der jo er af så stor betydning for den økonomiske udvikling i Europa, nu stort set koncentrerer sig omkring de seks landes fællesmarked, dette fællesmarked, hvis hele opbygning og politiske idé harmonerer med den amerikanske interesse i europæisk, politisk og økonomisk integration og sammenslutning. Ud fra disse synspunkter kan det lille frihandelsområde kun opfattes som et splittelsens tegn.

Men dette er ikke det eneste, der tilintetgøres. I Kungälv blev den nordiske toldunion begravet i søndags til fordel for dette uvisse eksperiment. Og hvad værre er, de nordiske lande har af grunde, som man ikke umiddelbart kan fatte, måttet vige tilbage fra at gøre en indsats, som dog må være af afgørende nordisk interesse, for at sikre Finlands tilknytning til det ydre frihandelsområde, hvilket vel nok ville være Finlands eneste mulighed for at komme i nærmere forbindelse med en europæisk markedsdannelse. Endelig har det hidtil været en europæisk interesse og tillige en NATO-interesse, at de fire lande på Europas ydergrænser Island, Irland, Grækenland og Tyrkiet blev hjulpet i deres økonomiske udvikling. Også disse lande vender man i det ydre frihandelsområde ryggen, eller i hvert fald ignorerer man dem. Dette vil antagelig betyde, at man kommer til at overlade disse landes udvikling og dermed også de ikke helt ubetydelige ekspanderende markeder, det drejer sig om, til de seks lande, der allerede er stærkt interesseret. Det gælder navnlig den tyske industris investeringer både i Grækenland og Tyrkiet, og tyske fabrikker dukker også frem i Irland.

Skulle al dette vraggoods, der nu viser sig i det ydre frihandelsområdes kølvand, virkelig være en rimelig pris for de mulige fordele, som en frigørelse af handelen med industrivarer inden for det ydre frihandelsområde kan frembyde for nogle af vore erhverv? Jeg tror, det er berettiget at nære alvorlig tvivl. Her drejer det sig om en binding på ubegrænset tid. Når den højtærede udenrigsminister nævnedes, at det bliver muligt for et land, der ønsker det, at træde ud af frihandelsområdet, så er det jo en rent teoretisk betragtning uden nogen som helst forbindelse med det virkelige liv, for hvor skulle man træde hen? Det, der nu vil ske, er, at de 3 europæiske grupper isolerer sig mere og mere, indtil det ad åre i en helt ny situation vil vise sig muligt at sprænge de rammer, man nu stiller op. Man må kun håbe, at det overhovedet bliver muligt, inden en katastrofe indhenter Europa. Vi er jo ikke vant til, at den store nabo mod øst er uinteresseret i, hvad der sker i Europa. I den situation, vi nu befinder os i, har der været påfaldende tavshed fra russisk side. Mon ikke den russiske vurdering er, at nu går Marx's og Lenins spådomme i opfyldelse? Det kapitalistiske system ødelægger sig selv indefra. Den opdeling af Europa, der nu finder sted, kan kun være i Sovjetunionens interesse. Den svækker Europa. Den svækker NATO. Den svækker den vestlige civilisation.

Kan man i dag se nogen vej ud af denne splittelse? Der er vel kun ét håb, nu da beslutningen er truffet, nemlig at livet selv vil finde en løsning. Allerede nu har det vist sig, at der på tværs af markedsgrænserne i stigende grad træffes kartellignende aftaler mellem industrierne inden for og uden for de seks landes fællesmarked. Nogen absolut lykkelig løsning er dette ikke med de virkninger, det nødvendigvis må få på den frie konkurrence. Men den vil kunne modarbejde den handelspolitiske krig, som regeringerne med eller uden deres vilje nu kommer til at lægge op til. Det kunne vel være værd at overveje, om vi nu, da vi står over for den fuldbyrdede kendsgerning, fra dansk side skulle søge føling med den største landbrugs-eksportør inden for de seks, nemlig med Holland. Det vil i hvert fald ikke tjene noget af disse landes interesser, at vi på landbrugseksportens område kommer i handels-